

Aktualności i wskazówki z zakresu praktyki zawodowej i organizacji pracy w placówkach pomocy społecznej

Świat profesjonalnej wiedzy
VERLAG DASHÖFER
www.dashofer.pl

Szanowni Państwo,

W sierpniu tego roku został przyjęty Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu na lata 2014–2020. Nowy wymiar aktywnej integracji. Głównym jego zadaniem jest zmniejszenie liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ubóstwem. Realizacja programu będzie możliwa dzięki zwiększeniu zasiłku rodzinnego, podniesieniu progu uprawniającego do korzystania ze świadczeń rodzinnych oraz podwyższeniu kwoty dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego jak również wysokości świadczenia pielęgnacyjnego. Więcej informacji na ten temat zostało zamieszczonych w wrześniowym wydaniu miesięcznika.

Zachęcam Państw również do zapoznania się z materiałem na temat coaching jako metody wspomagania rozwoju w pracy socjalnej. Jej podstawą jest udzielenie wsparcia osobie w sprecyzowaniu i osiągnięciu ważnych dla niej celów poprzez zadawanie odpowiednich pytań, analizę pola, czyli sytuacji w której znajduje się klient, odkrywanie niewidocznych zasobów, twórcze poszukiwanie rozwiązań oraz zbieranie informacji zwrotnych. Dokładne omówienie tej metody w bieżącym numerze.

Ponadto polecam Państwa uwadze artykuł o warsztatach terapii zajęciowej. Ten rodzaj pomocy jest skierowany przede wszystkim do osób niepełnosprawnych w celu ich rehabilitacji społecznej i zawodowej. W zamieszczonym tekście znajdą Państwo informacje na jakich zasadach działają warsztaty oraz w jaki sposób udzielana jest pomoc.

Zapraszam serdecznie do lektury

Z poważaniem

Agnieszka Kąkrenek-Słoczyńska

Redaktor odpowiedzialny
zakrzewska@dashofer.pl

Aktualności

Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu

W sierpniu bieżącego roku przyjęty został Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu na lata 2014–2020. Nowy wymiar aktywnej integracji. Zawiera on plan wdrożenia kompleksowych działań oraz różnorodnych form wsparcia zmierzających do zmniejszenia liczby osób zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym.

Przewiduje się, że dzięki programowi wskaźnik osób zagrożonych wykluczeniem społecznym spadnie do około 22% w roku 2020 z 27% w roku 2011. Dokona się to przede wszystkim dzięki wzrostowi gospodarczemu, zwiększeniu zatrudnienia oraz realizacji nowoczesnej i skutecznej ochrony socjalnej. Należy przy tym wyjaśnić, że do pomiaru ubóstwa zastosowane zostały trzy kryteria. Pierwszym z nich jest

osiąganie dochodu niższego niż 60% mediany dochodów w kraju. Przyjęty za rok odniesienia rok 2011 wskazuje dla jednej osoby dochody w wysokości 1000 złotych, zaś dla rodziny 2 + 2 dochody w wysokości 2100 złotych. Drugim kryterium określającym pogłębioną deprivację materialną jest niemożliwość zaspokojenia czterech podstawowych potrzeb. Uważa się za nie możliwość opłacenia raz w roku tygodniowego wyjazdu dla wszystkich członków gospodarstwa domowego, a także jedzenie mięsa, ryb (lub wegetariańskiego odpowiednika) co drugi dzień, jak również ogrzewanie mieszkania zgodnie z potrzebami, czy pokrycie niespodziewanego wydatku. Kolejnymi z potrzeb jest posiadanie telewizora kolorowego, samochodu, pralki, oraz telefonu (komórkowego lub stacjonarnego) oraz nie zaleganie z terminowymi

AKTUALNOŚCI

Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu – Dorota Pilecka ..	1
Szkolenia przeciw przemocy w rodzinie – Redakcja	4

PRAWNIK RADZI

Kilka uwag na tle ochrony danych wrażliwych w świetle ustawy o pomocy społecznej – Rafał Czarnecki	5

PRAKTYKA

Coaching jako metoda wspomagania rozwoju w pracy socjalnej – Agnieszka Sobiegala	7
Działalność warsztatów terapii zajęciowej jako element rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych – Michał Mazur	9
Organizacja opieki dla osób w podeszłym wieku – wybrane przykłady i strategie w różnych państwach – Adrianna Maria Borowicz	12

PYTANIA I ODPOWIEDZI – Michał Mazur	14

opłatami związanymi z mieszkaniem, spłatach rat i kredytów. Trzecie kryterium określa niską intensywność pracy w roku poprzedzającym badanie. O niskiej intensywności pracy mówi się, gdy czas pracy członków rodziny był niższy niż 20% pełnego rocznego czasu pracy.

Jak zostało wskazane w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu główną rolę w rozwiązywaniu tych problemów mają odgrywać służby społeczne działające w sposób profesjonalny, aktywny oraz instytucjonalnie zintegrowany. Powinny one troszczyć się o osoby, rodziny oraz społeczności zagrożone wykluczeniem społecznym. Ważne jest zapewnienie dostępu do zróżnicowanej oferty usług pomocy i integracji społecznej odpowiednich ze względu na rodzaj niezaspokojonych przez jednostkę potrzeb. Z kolei społeczność lokalna musi mieć stworzone warunki do rozwoju, w szczególności do samoorganizacji oraz zapewnienia dostępu do odpowiednich zasobów.

Głównym celem krajowego programu jest zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o 1,5 miliona oraz wzrost spójności społecznej. **Najważniejsze zadanie realizowane będzie poprzez realizację pięciu celów operacyjnych.** Cel 1 obejmuje usługi dla aktywności i profilaktyki, które wpłynąć mają na ograniczenie wykluczenia dzieci i młodzieży. W systemie opieki nad najmłodszymi ważne jest poszerzenie programu dożywiania oraz zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego poprzez inne formy podjętych czynności. Działania te mają być realizowane wspólnie z systemem edukacji. Istotne jest również podjęcie czynności na rzecz rodzin, w tym zapewnienie opieki nad małymi dziećmi. Instytucje opieki takie jak żłobki, kluby dziecięce oraz inne formy opieki nad dziećmi w wieku 0–3 lata

mogą przyczyniać się do ograniczenia marginalizacji rodziców. Ważne jest także upowszechnienie wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3–5 lat oraz zagwarantowanie bezpłatnej edukacji przedszkolnej dla dzieci pięcioletnich. Również stworzenie możliwości podejmowania aktywności zawodowej przez rodziców, opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez tworzenie i rozwijanie dziennych form opieki, świadczenie specjalistycznych usług oraz zapewnienie dostępu do kompleksowej rehabilitacji wpłynie na poprawę sytuacji tych rodzin. Przy czym ważną rolę odgrywa zwiększanie skali działań profilaktycznych skierowanych do rodziców, wychowawców czy nauczycieli dzieci i młodzieży niepełnosprawnych o charakterze społecznym, edukacyjnym i zdrowotnym. Wskazuje się także konieczność zapewnienia większego dostępu do poradnictwa rodzinnego oraz terapii rodzinnej, jak również rozwijania usług interwencji kryzysowej. **Podstawowymi instrumentami pracy z rodziną powinna być praca socjalna.** Ważna jest współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami publicznymi. Działania podejmowane na rzecz rodzin z problemami mogą obejmować również pomoc finansową.

 UWAGA! Przewiduje się zwiększenie zasiłku rodzinnego, podniesienie progu uprawniającego do korzystania ze świadczeń rodzinnych oraz podwyższenie kwoty dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, jak również wysokości świadczenia pielęgnacyjnego.

Zaplanowane zostały także działania zakładające wsparcie kobiet i mężczyzn w powrocie na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub opieką nad osobą zależną. Związane jest to z promowaniem elastycznych form zatrudnienia, grantami na telepracę, czy

świadczeniami aktywizacyjnymi dla pracodawcy.

W obrębie tak zwanej interwencji publicznej przewiduje się wdrożenie szeregu działań wspierających młodzież kształcąca się w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych umożliwiając nabycie takich kompetencji społecznych, które w znacznym stopniu zwiększają szanse na rynku pracy. Realizacja tych zadań ma służyć przygotowaniu do aktywności społecznej i zawodowej w wieku dorosłym. Szczegółowo obejmować ma wzmocnienie funkcji socjalnej i wczesno-interwencyjnej szkoły, w koordynacji z rozwojem różnych usług profilaktycznych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży realizowanych poza szkołą. Planuje się unowocześnianie systemu kształcenia młodzieży poprzez zorientowanie na kształcenie kompetencji kluczowych takich jak kreatywności, przedsiębiorczości oraz umiejętności kooperacji. Jednocześnie konieczne będzie doskonalenie modelu kształcenia zawodowego oraz jego promocja w powiązaniu z rynkiem pracy. Nowy model edukacyjny powinien z jednej strony uwzględniać indywidualne predyspozycje, aspiracje oraz oczekiwania uczniów, z drugiej zaś strony powinien uwzględniać dynamiczne zmiany na współczesnym rynku pracy.

 WAŻNE! Wdrożony zostanie kompleksowy systemy pierwszego zatrudnienia młodzieży oparty o zintegrowane działania instytucji edukacyjnych, rynku pracy i integracji społecznej. Przykładem są obecnie dokonujące się zmiany w Powiatowych Urzędach Pracy, w tym programy aktywizacyjne dla osób do 30 roku życia.

Priorytet III obejmuje aktywną integrację w społeczności lokalnej. Działania te mają być podejmowane przez jednostki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, czy